

El drama rus

LLIBRES

64

Al cor de l'imperi mongol

Jordi Ainaud

Recents publicacions tracten el tema dels mongols, que comptà amb abundant literatura a Occident a la darrera del segle XIII.

GALERIA

71

El fotoperiodisme més colpidor arriba a Perpinyà

Núria Zayas

Perpinyà acull del 2 al 17 de setembre una nova edició del Festival Internacional de Fotoperiodisme.

OPINIÓ

11

Malifetes estiuenques

Toni Cañis

13

Ja passarà l'estiu

Francesc Bayarri

15

Girar els ulls al nord

Raimon Carrasco

16

"Dònut" polèmic

Xavier Vinader

Recuperar la CEI

Llibert Ferri

Trias Fargas

Ramon Barnils

17

Lluís Companys

Isabel-Clara Simó

Què sabem sobre Euskadi?

Salvador Cot

82

Una missa a Morella

Joan Francesc Mira

Molts dels millors coneixedors de Rússia han coincidit històricament a assenyalar que és ben difícil entendre com succeeixen les coses en aquest complex país. El drama del submarí *Kursk* és un fidel reflex de les incongruències, misteris i paradoxes en què es mou la vida en aquest immens estat. Però algunes claus poden en part ajudar a entendre el fantasmagòric desenvolupament d'aquesta tragèdia. Com comprendre, per exemple, que Vladímir Putin continuara impertèrrit les seues vacances mentre s'intentaven salvar les vides dels 118 tripulants d'aquesta nau. O la relació sadomasoquista dels ciutadans cap a l'estat i els seus capitosos en una superpotència convertida en una caricatura d'ella mateixa.

És difícil entendre l'actuació de Putin durant tots aquests dies. Un president elegit fa uns mesos amb una aclaparadora majoria que en la gestió d'aquesta crisi ha mostrat greus mancances com a dirigent democràtic. Putin, format als despatxos de l'antic KGB, no ha tingut reflexos i ha actuat amb l'estil soviètic marcat pel secretisme i la manca d'informació. L'única reacció ràpida en tot aquest afer ha estat quan ha calgut "reduir" un familiar de les víctimes que es queixava davant les càmeres i que els serveis de seguretat no han dubtat ni un instant a posar una injecció brutalment calmant.

El fet és que el president de Rússia mai no ha fet autocrítica de la seua actuació en els serveis secrets de primer soviètics i després russos ni ha condemnat les matances de Stalin. Una constatació de la foscor que envolta la política d'un home que va arribar al poder de la mà de Ieltsin i la cort d'oligarques crescuts a la

seua ombra i que ha substituït la influència d'aquestes màfies econòmiques per les màfies crescudes al voltant del KGB.

En la crisi del *Kursk*, s'ha tornat a evidenciar amb més força la distància que separa Putin dels oligarques i especialment de l'estandard de tots ells, Boris Berezovski. Però també s'ha constatat l'obscur perfil de la nova cort del president, que ha conduït tota aquesta crisi amb els tics més característics de l'antiga *nomenklatura*, amagant informació, difo-

ment mentides i dificultant la tasca dels submarinistes noruecs que intentaven salvar vides. Aquesta actuació ha de ser un toc d'alerta perquè els països occidentals estiguen atents a l'evolució d'un poder sustentat en uns fonaments sorgits de les clavegueres més profundes de l'estat soviètic.

Hi ha un altre element necessari tam-

bé per entendre les claus de tota aquesta tragèdia. L'ex-president de l'URSS, Mikhaïl Gorbaxov, parlava fa uns dies d'una crisi entre el president i el país. L'enfonsament del *Kursk*, que ha sacsejat la consciència dels habitants d'un país girat cap als seus dirigents demanant responsabilitats, ha palesat la relació d'amorodi entre les autoritats i uns ciutadans que tenen una desconfiança històrica i profunda cap al poder i que alhora trien un president que promet tornar a convertir Rússia en un imperi. Un somni que s'ha ensorrat al mateix temps que el submarí i que ha tornat els russos a la realitat d'un país en fallida, que pateixen cruament en la seua quotidianitat. Podem intentar entendre la mentalitat dels habitants de Rússia, però també comprovar, com Borges, com són d'inextricables els laberints de l'ànima eslava. ■

"La tragèdia del 'Kursk' ha de servir perquè els països occidentals vigilen un poder fonamentat en elements sorgits del més profund de les clavegueres soviètiques."